

Handläggare
Carina Thörnblom
Telefon: 0850820513

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2021-08-26

Remiss av Betänkandet Ombuds tillgång till vård- och omsorgsuppgifter och förenklad behörighetskontroll inom vården (SOU 2021:39)

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2021/ 807

Förslag till beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen om Betänkandet Ombuds tillgång till vård- och omsorgsuppgifter och förenklad behörighetskontroll inom vården (SOU 2021:39).
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har fått möjlighet att yttra sig över ett betänkande från Socialdepartementet. Betänkandet föreslår bland annat att ombud ska kunna få elektronisk tillgång till vård- och omsorgsuppgifter. Ett ombud ska vara någon som den enskilde känner personligen. Det ska också bli enklare för enskilda att kontrollera att legitimerad personal verkligen har en legitimation.

Förvaltningen tycker att förslagen i betänkandet i sin helhet är bra.

Bakgrund

Socialdepartementet har remitterat betänkandet Ombuds tillgång till vård- och omsorgsuppgifter och förenklad behörighetskontroll inom vården (SOU 2021:39) till bland annat Stockholms stad. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ombuds lämna synpunkter på betänkandet till kommunstyrelsen.

Övriga remissinstanser inom staden är stadsledningskontoret, socialnämnden, äldrenämnden samt Skärholmens och Östermalms stadsdelsnämnder.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning
Administrativa avdelningen

Slakthusplan 8 A
Box 81
121 22 Johanneshov
Växel 08-508 14 000
Fax
eav@stockholm.se
start.stockholm

Nämndens yttrande ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 31 augusti 2021.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av administrativa avdelningen i samråd med avdelningen Social omsorg äldre.

Ärendet

Regeringen har beslutat att utreda och lämna förslag som rör personuppgiftshantering inom och mellan socialtjänst och hälso- och sjukvård och registret över hälso- och sjukvårdspersonal.

Ombuds elektroniska tillgång till patientuppgifter och sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation

Utredningen föreslår förändringar i patientdatalagen från den 1 juli 2022. De gör det möjligt för vårdgivare att med patientens medgivande ett ombud som hen känner personligen elektronisk tillgång till patientuppgifter.

Ombudets tillgång till patientuppgifter får bara omfatta de uppgifter som patienten själv har elektronisk tillgång till i dag. Bestämmelsen är frivillig för vårdgivare.

Den elektroniska tillgången ska på patientens begäran kunna begränsas till uppgifter registrerade efter ett visst datum eller vid en viss vårdenhet.

Hälso- och sjukvårdspersonal är skyldig att genast anmäla till vårdgivaren om de misstänker att patientens samtycke inte är av egen fri vilja eller om hen inte kan lämna det. Vårdgivaren ska då utreda om det finns skäl att avsluta ombudets tillgång till patientinformationen. Motsvarande gäller vid misstanke om att patienten inte personligen känner den som fått elektronisk tillgång.

Elektronisk tillgång till Socialstyrelsens register över legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal

Utredningen föreslår för det första att Socialstyrelsen ska göra det möjligt för allmänheten att genom en sökfunktion på internet kontrollera en persons behörighet i registret över legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal.

För det andra ska uppgifterna få behandlas för att framställa statistik om hälso- och sjukvård enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning
Administrativa avdelningen

Slakthusplan 8 A
Box 81
121 22 Johanneshov
Växel 08-508 14 000
Fax
eav@stockholm.se
stockholm.se

För det tredje ska uppgifterna få behandlas för att kontrollera hälso- och sjukvårdspersonals identitet och behörighet vid handläggning av ärenden om dispens från begränsningar av förordnande och utlämnande av läkemedel.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på att möjliggöra ombuds elektroniska tillgång till patientuppgifter och sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation. Det förenklar för många brukare då de kan behöva hjälp av någon annan för att klara det praktiska kring sina vård- och omsorgsprocesser på grund av hög ålder eller funktionsnedsättning.

Den nya bestämmelsen i patientdatalagen är frivillig för vårdgivaren. Om stadens förvaltningar använder sig av den nya bestämmelsen i patientdatalagen kan det föra med sig krav på it-struktur och informationssäkerhet. Det kan medföra ökade kostnader vid upphandling av nya verksamhetssystem.

Den enskilde ska kunna ta tillbaka sitt medgivande när hen så önskar. Förvaltningen vill lyfta att förslaget medför stora krav på vårdgivaren när det gäller stöd till personer med demenssjukdom eller funktionsnedsättningar.

Förvaltningen saknar en skrivning om behovet av en gemensam struktur för när och hur hälso- och sjukvårdspersonal ska anmäla till vårdgivaren om de misstänker att patientens samtycke inte är av egen fri vilja eller om hen inte kan lämna det.

Förvaltningen välkomnar att betänkandet tar ställning till att möjligheten till ombud inte ska kunna tillämpas om den enskilde inte har ett ombud och inte själv kan lämna ett frivilligt medgivande.

Förvaltningen ser stora fördelar med att Socialstyrelsen gör det möjligt för allmänheten att via webben kunna kontrollera en persons behörighet i registret över legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal. Det bidrar till en ökad patientsäkerhet, bland annat genom att det gör det svårare för icke-legitimerade att agera som legitimerade. I dag kan det ta upp till fem dagar att få informationen.

Om förslagen genomförs kommer det att ha positiva effekter för patientsäkerheten. Förvaltningen menar att fördelarna överväger de integritetsrisker som finns.

Sammantaget ställer sig förvaltningen bakom betänkandet och har inga förslag på förändringar.

Jämställdhet

Författningsförslagen är könsneutralt utformade och förväntas inte få några konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör

Anna Larsson
Avdelningschef

Bilaga

1. Ombuds tillgång till vård- och omsorgsuppgifter och förenklad behörighetskontroll inom vården (SOU 2021:39)

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning
Administrativa avdelningen

Slakthusplan 8 A
Box 81
121 22 Johanneshov
Växel 08-508 14 000
Fax
eav@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2021-08-11
Anna Larsson, Avdelningschef	2021-08-11